

อัฐวรรค

๖.เทวทตฺตวตฺถุ. (๑๓๒) (วุจฺเจเต)

"ยสฺส อจฺจนตฺตุสฺสียนฺติ อิมํ ฌมฺมเทสนํ สตฺถา เวพฺพเน วิหรนฺ
โต เทวทตฺตํ อารพฺภ กเถสิ.

เอกสฺมึ หิ ทิวเส ภิกฺขุ ฌมฺมสภายํ กถํ สมฺมจฺจาเปตฺถุ
"อาวุโส เทวทตฺโต ทุสฺสีโล ปาปธมฺโม (หุตฺวา) ทุสฺสียการณเ
เนว วฑฺฒิตาย ตณฺหาย อชาตสฺสตุํ สงฺกณฺหิตฺวา มหนฺตํ ลภสฺส
การํ นิพฺพตฺเตตฺวา อชาตสฺสตุํ ปิตุ วธฺ สมาทเปตฺวา เตน สทฺธิ
เอกโต หุตฺวา นานปฺปการเณ ตถาคตฺสฺส วธาย ปริสฺสกกิตฺติ.

สตฺถา อาคนฺตุวาท "กาย นฺตุถ ภิกฺขเว เอตฺรหิ กถาย สนนฺนิ
สินฺนาติ ปุจฺจิตฺวา, "อิมาย นาม ตี วุตฺเต, "น ภิกฺขเว อิทาเนว(เทวทตฺ
โต นานปฺปการเณ มยฺหํ วธาย ปริสฺสกกิตฺติ), ปุพฺเพปิ เทวทตฺโต
นานปฺปการเณว มยฺหํ วธาย ปริสฺสกกิตฺติ วตฺวา กุรฺงฺกชาตกาทีนํ กเถต
วา " ภิกฺขเว อจฺจนตฺตุสฺสียปฺกคฺคํ นาม ทุสฺสียการณา อฺปฺปนฺนา ตณฺ
หา มาลฺวาท สาลํ (ปริโยนทุติตฺวา สมภณฺชมานา) วิย ปริโยนทุติตฺวา
สมภณฺชมานา นิรยาทีสุ ปกฺขิปตีติ วตฺวา อิมํ คาถมาห "ยสฺส(ปฺกคฺคสฺส)
อจฺจนตฺตุสฺสียํ (อตฺตภาวํ) มาลฺวาท สาลมิวตฺถตํ, (มาลฺวาท + สาลํ +
โอตฺถตํ, โอตฺถรณฺตี อิว) มาลฺวาท + สาลํ + อิว + โอตฺถตํ กโรติ โส ตถา+
อตฺตานํ ยถา นํ อิจฺฉตี ทิโสติ.

ตตฺถ (กาถาย) "อจฺจนตฺตุสฺสียนฺติ: เอกนตฺตุสฺสียภาโว.

(ปฺกคฺคโล) คีหิ วา ชาตีโต ปญฺจาย ทส อกุสลกมฺมปฺเถ กโรนฺโต,
ปพฺพชิตฺวา วา อฺปฺสมฺปนฺนทิวสโต ปญฺจาย ครุกาปตฺตี อาปชฺชมา
โน อจฺจนตฺตุสฺสีโล นาม.

อิธ ปณ โย ทวีสุ ตีสุ อตฺตภาเวสุ ทุสฺสีโล , เอตฺตส คติยา อากตฺ
 ทุสฺสีลภาวํ สนฺธาเยตฺ(ปทํ) วุตฺตํ. ทุสฺสีลภาโวติ เจตฺถ ทุสฺสีลสฺส จ ทฺวา
 รานิ นิสฺสาย อุปฺปนฺนา ตณฺหา เวทิตพฺพา.

มาลฺว สาลมฺโหิตฺตณฺติ:(คาลาปาทสฺส) “ ยสฺส ปุคฺคสฺส ตณฺ
 หาสงฺขาทํ ทุสฺสีลํ, ยถา นาม มาลฺว สาลํ โหิตฺตํ เทเว วสฺสนฺเต
 ปตฺเตหิ อุกกํ ปฏิจฺจิตฺวา สมฺภวชนวเสน สพฺพตฺถกเมว ปรีโยนทฺธติ;
 เอวํ อตฺตภาวํ โหิตฺตํ ปรีโยนทฺธิตฺวา จิตฺ (อิตฺติ อตฺโถ).

โส มาลฺวาย สมฺภวชิตฺวา ภูมฺมียํ ปาติยมาโน รุกฺโข วิย ตาย ทุสฺ
 สีลยสงฺขาทาย ตณฺหาเย สมฺภวชิตฺวา อปาเยสุ ปาติยมาโน, ยถา นํ
 อนตฺถกาโม ทิโส อิจฺจติ; ตถา อตฺตานํ กโรติ นามาติ อตฺโถ(เวทิตพฺโพ).

เทสฺนาวสฺสเน พหุ โสตาปตฺติผลาทีนํ ปาปฺณิสฺสุติ.

เทวทตฺตวตฺถุ (นิญฺจิตํ).